

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967

10 FÉVRIER 1967

PROJET DE LOI

relatif à l'assurance obligatoire de la responsabilité
en matière de véhicules automoteurs.

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR LE GOUVERNEMENT.

(En remplacement des amendements
distribués précédemment, doc. 851, 1963-1964, n° 3.)

Art. 2.

Au § 2, remplacer le 2e alinéa par ce qui suit :

« Le Roi détermine quels sont les véhicules qui sont réputés, pour l'exécution de la présente loi, avoir leur stationnement habituel à l'étranger. Il fixe les modalités d'admission de ces véhicules en Belgique et il peut exiger la production d'un certificat international d'assurance.

Lorsque, pour des conducteurs de véhicules ayant leur stationnement habituel dans les pays étrangers que le Roi détermine, le port du certificat international d'assurance n'est pas exigé, l'obligation du bureau est maintenue même si l'obligation d'assurance n'a pas été respectée. »

JUSTIFICATION.

Un fait nouveau est survenu depuis le dépôt du projet de loi et des premiers amendements du Gouvernement : la signature d'une nouvelle convention Benelux destinée à remplacer le Traité du 7 janvier 1955, qui ne fut jamais ratifié. Cette nouvelle convention est soumise d'autre part par le Gouvernement à l'approbation des chambres. L'un de ses objets essentiels est de permettre la suppression du contrôle de l'assurance des véhicules automoteurs aux frontières internes du Benelux, en instaurant pour les propriétaires de ces véhicules une obligation de contracter une assurance de responsabilité civile couvrant les dommages occasionnés sur le territoire des trois pays du Benelux.

La convention disposant également que le bureau a l'obligation d'intervenir, même si l'obligation d'assurance n'a pas été respectée, lorsqu'il s'agit d'un véhicule stationné dans un des autres pays du Benelux, il a été jugé nécessaire d'amender le texte de l'article 2, § 2.

Voir :

365 (1966-1967) : N° 1.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967

10 FEBRUARI 1967

WETSONTWERP

betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE REGERING.

(Ter vervanging van de vroeger rondgedeelde amendementen,
stuk 851, 1963-1964, n° 3.)

Art. 2.

In § 2 het tweede lid vervangen door wat volgt :

« De Koning bepaalt welke voertuigen voor de uitvoering van deze wet geacht worden gewoonlijk in het buitenland te zijn gestald. Hij stelt vast op welke wijze die voertuigen in België worden toegelaten en kan overlegging van een internationaal verzekeringsbewijs eisen.

Indien van bestuurders van voertuigen die gewoonlijk zijn gestald in door de Koning nader te noemen vreemde landen, niet wordt geëist dat zij het internationaal verzekeringsbewijs bij zich hebben, blijft de verplichting van het in het eerste lid genoemde bureau bestaan, zelfs als de verzekeringsplicht niet werd nagekomen. »

VERANTWOORDING.

Sedert de indiening van de wet en de eerste amendementen van de Regering heeft zich een nieuw feit voorgedaan : de ondertekening van een nieuwe Beneluxovereenkomst, die in de plaats moet komen van de nooit bekrachtigde overeenkomst van 7 januari 1955. De nieuwe overeenkomst werd als dusdanig aan de goedkeuring van de kamers onderworpen. Een van de voornaamste doeleinden is de afschaffing van de controle van de verzekering van motorvoertuigen aan de binnengrenzen van Benelux mogelijk te maken door invoering van de verplichting voor de eigenaars van die voertuigen een aansprakelijkheidsverzekering aan te gaan die de op het grondgebied van de drie Beneluxlanden veroorzaakte schade dekt.

Daar de overeenkomst eveneens bepaalt dat het bureau verplicht is tussen te komen, zelfs als de verplichting tot verzekering niet werd nagekomen, als het gaat om een voertuig dat in een ander Beneluxland is gestald, werd het nodig geacht de tekst van artikel 2, § 2, te amenderen.

Zie :

365 (1966-1967) : N° 1.

Toutefois, cet amendement n'est pas restrictif, et ne vise pas seulement la convention Benelux.

De nouveaux accords peuvent intervenir entre le bureau belge et les bureaux d'autres pays, prévoyant que la collectivité des assureurs du pays de stationnement garantit en Belgique l'indemnisation des sinistres occasionnés par les véhicules venant de ce pays.

Dès que pareil accord international existe, il peut être prévu que le bureau belge doit garantir en Belgique l'indemnisation des victimes, sans égard au fait que l'automobiliste dont le véhicule a son stationnement habituel dans le pays du bureau cocontractant, soit assuré ou non.

Cette disposition permettra dans ces cas bien déterminés la suppression de l'exigence du certificat international.

Art. 3.

1) Au § 1er, modifier comme suit la première phrase du 2e alinéa :

« L'assurance doit comprendre les dommages causés aux personnes et aux biens par des faits survenus en Belgique, au Luxembourg et aux Pays-Bas, conformément à la loi nationale. »

JUSTIFICATION.

L'objet de cet amendement est l'exécution de l'article 3, § 2, des dispositions communes de la Convention Benelux et permet la suppression du contrôle de l'assurance aux frontières internes du Benelux. En Belgique, il consacre une situation de fait, le contrat-type en matière d'assurance-auto étendant déjà ses effets à ces pays et même aux pays voisins.

2) Remplacer le § 2 par ce qui suit :

« § 2. — Le présent article n'est pas applicable aux dommages dont la réparation est organisée par la législation relative à la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire. »

JUSTIFICATION.

Depuis le dépôt du projet de loi et des premiers amendements du Gouvernement, la loi du 27 juillet 1962 a été abrogée par la loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, établissant certaines mesures d'application de la Convention de Paris; d'autres mesures importantes devront encore être prises très prochainement; elles font l'objet d'un projet de loi dont les Chambres sont actuellement saisies. Pour pouvoir viser ensemble la législation actuelle et la législation future, il a été jugé préférable d'exprimer la référence en termes généraux.

Art. 6.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« § 1er. — L'immatriculation d'un véhicule automoteur est subordonnée à la couverture conforme aux dispositions de la présente loi de la responsabilité civile à laquelle ce véhicule peut donner lieu.

Le Roi réglemente la délivrance et la restitution de la marque d'immatriculation.

Sauf dans les cas prévus à l'article 9, la délivrance de la plaque provinciale d'un cyclomoteur non soumis à l'immatriculation est subordonnée à l'attestation d'un assureur agréé portant sur l'existence d'un contrat d'assurance en cours qui répond aux conditions de la présente loi et couvre le demandeur jusqu'au 31 décembre de l'année dont la plaque porte le millésime.

§ 2. — Aucun véhicule automoteur ne peut être mis en circulation sur la voie publique sans qu'il soit satisfait aux prescriptions suivantes :

Dit amendement is echter niet beperkend bedoeld, en is niet uitsluitend gericht op de Beneluxovereenkomst.

Nieuwe akkoorden kunnen gesloten worden tussen het Belgisch bureau en de bureaus van een ander land, waarbij de gezamenlijke verzekeraars van het land waar het voertuig is gestald, in België de schadeloosstelling waarborgen voor de schade veroorzaakt door voertuigen die uit dat land komen.

Zodra een dergelijk internationaal akkoord bestaat, kan worden bepaald dat het Belgisch bureau in België de schadeloosstelling moet waarborgen van slachtoffers, ongeacht de omstandigheid dat de automobilist wiens voertuig gewoonlijk is gestald in het land van het medecontracterende bureau, verzekerd is of niet.

Met deze bepaling zal het mogelijk zijn in die wel bepaalde gevallen het vereiste van het internationaal bewijs af te schaffen.

Art. 3.

1) In § 1, de eerste volzin van het 2^e lid vervangen door wat volgt :

« De verzekering moet de schade omvatten welke aan personen en aan goederen wordt toegebracht door in België, in Luxemburg en in Nederland voorgevallen feiten, overeenkomstig de eigen wet ».

VERANTWOORDING.

Het doel van dit amendement is de uitvoering van artikel 3, § 2, van de gemeenschappelijke bepalingen van de Beneluxovereenkomst en maakt de afschaffing van de controle van de verzekering aan de binnengrenzen van Benelux mogelijk. Voor België is zulks niet meer dan de bekrachtiging van een feitelijke toestand, aangezien het modelcontract betreffende de autoverzekering reeds deze landen en zelfs andere nabuurlanden bestrijkt.

2) § 2 vervangen door wat volgt :

« § 2. — Dit artikel vindt geen toepassing op schade te vergoeden overeenkomstig de wetgeving betreffende de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie ».

VERANTWOORDING.

Sinds de indiening van het wetsontwerp en van de eerste amendementen van de Regering is de wet van 27 juli 1962 opgeheven door de wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, houdende vaststelling van bepaalde maatregelen tot toepassing van het Verdrag van Parijs; andere belangrijke maatregelen zullen binnenkort dienen getroffen te worden; ze maken het voorwerp uit van een wetsontwerp dat thans voor beide Kamers aanhangig is gemaakt. Ten einde gelijktijdig op de huidige en toekomstige wetgeving te kunnen slaan, werd het nuttig geacht de verwijzing in algemene bewoordingen op te stellen.

Art. 6.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« § 1. — Geen motorrijtuig mag worden ingeschreven als het niet overeenkomstig deze wet is gedekt tegen de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe het aanleiding kan geven.

De Koning regelt de afgifte van de nummerplaten en hun inlevering.

Behalve in de gevallen van artikel 9, mag geen provinciale plaat voor een niet aan inschrijving onderworpen rijwiel met hulpmotor worden afgegeven dan tegen overlegging van een bewijs van een toegelaten verzekeraar betreffende het bestaan van een lopend verzekeringscontract dat aan de eisen van deze wet voldoet en de verzoeker dekking geeft tot de 31e december van het jaar dat op de nummerplaat voorkomt.

§ 2. — Geen motorrijtuig mag op de openbare weg in het verkeer worden gebracht indien niet aan de hierna volgende voorschriften is voldaan :

1°) Si le véhicule est immatriculé en Belgique, il doit être muni de la marque d'immatriculation correspondant aux mentions du certificat d'immatriculation.

2°) Si le véhicule est un cyclomoteur non soumis à l'immatriculation et qu'il a son stationnement habituel en Belgique, il doit être muni de la plaque provinciale portant le millésime de l'année en cours ou celui de l'année suivante.

3°) Si le véhicule a son stationnement habituel à l'étranger, le conducteur doit pouvoir établir par les moyens de preuve déterminés par le Roi que le véhicule est admis à circuler en Belgique en vertu de l'article 2 de la présente loi ou en vertu d'un traité international. »

JUSTIFICATION.

Sans qu'il soit touché en rien au système organisé par le projet, il est proposé de modifier l'article 6 pour rencontrer les besoins techniques des services de l'immatriculation de l'Office de la Circulation routière.

Le premier alinéa du paragraphe premier énonce simplement le principe du lien que la loi veut établir entre l'immatriculation et l'assurance. Le deuxième alinéa confie au Roi le soin de prendre les dispositions réglementaires quant aux opérations qui doivent concrétiser ce lien. Le 3° alinéa reprend à peu près les termes du projet. Il ajoute toutefois :

a) qu'il ne s'applique pas aux cyclomoteurs qui pourraient être propriété de l'Etat ou d'un organisme dispensé de l'obligation d'assurance;

b) qu'il ne s'applique qu'aux cyclomoteurs non soumis à l'obligation d'immatriculation; il se peut en effet qu'à plus ou moins bref délai, certaines catégories de cyclomoteurs soient soumis à l'immatriculation; si cette éventualité se réalise, l'alinéa premier leur deviendrait automatiquement applicable.

Dans la première phrase du § 2, les mots « ou un terrain ouvert au public » ont été omis. Les véhicules qui circulent sur ces terrains sont soumis à l'obligation d'assurance mais non à celle de l'immatriculation pour des raisons d'opportunité pratique.

Le 1° du § 2 est simplifié. Sans assurance, ou pour les véhicules visés à l'article 9 sans couverture similaire, le certificat d'immatriculation ne peut être délivré, « la plaque » ne peut être délivrée ou conservée. Le certificat d'immatriculation contient par conséquent des mentions permettant d'identifier rapidement l'assureur ou l'organisme dispensé. Il devient dès lors inutile de prévoir un certificat d'assurance ou un autre document que le certificat d'immatriculation pour faciliter l'identification de l'assureur, sous peine de multiplier sans nécessité et à l'encontre de vœux maintes fois formulés, les documents dont doit se munir l'automobiliste.

Le 2° est modifié pour les mêmes raisons que le 3° alinéa du paragraphe premier.

Le 3° prévoit que des mesures réglementaires sont à prendre pour permettre aux autorités belges de savoir si la responsabilité civile à laquelle peut donner lieu un véhicule automoteur venant de l'étranger et admis à circuler temporairement en Belgique, est bien couverte conformément à la loi belge.

Le § 3 devient dès lors sans objet et peut être supprimé.

Art. 14.

A la 1re ligne de cet article, remplacer les mots :

« Sans préjudice des dispositions de l'article 16, »,

par les mots :

« Sans préjudice des dispositions de la section 2 du présent chapitre, »

JUSTIFICATION.

L'alinéa 1er de l'article 14 prévoit que, sans préjudice des dispositions de l'article 16, aucune nullité, exception ou déchéance dérivant de la loi ou du contrat d'assurance ne peut être opposée par l'assureur à la personne lésée.

L'article 16, auquel il est fait référence, fait en réalité partie d'un ensemble de dispositions relatives à l'opposabilité aux personnes lésées des événements ou clauses qui mettent fin au contrat d'assurance.

1°) Als het motorrijtuig in België is ingeschreven moet het voorzien zijn van een nummerplaat die overeenstemt met de vermeldingen in het inschrijvingsbewijs.

2°) Als het motorrijtuig een niet aan inschrijving onderworpen rijwiel met hulpmotor is dat gewoonlijk in België is gestald, moet het voorzien zijn van de provinciale plaat waarop het jaartal van het lopende of van het daaropvolgende jaar voorkomt.

3°) Als het motorrijtuig gewoonlijk in het buitenland is gestald, moet de bestuurder, aan de hand van de door de Koning bepaalde bewijsmiddelen, kunnen aantonen dat het motorrijtuig krachtens artikel 2 van deze wet of op grond van een internationaal verdrag tot het verkeer in België is toegelaten. »

VERANTWOORDING.

Zonder in iets te raken aan het stelsel dat in het ontwerp is uitgewerkt, wordt de wijziging van artikel 6 voorgesteld om tegemoet te komen aan de technische vereisten van de inschrijving bij de Dienst voor het Wegverkeer.

Het eerste lid van de eerste paragraaf is niets meer dan de verklaring van het beginsel dat de wet de inschrijving wil koppelen aan de verzekering. Het tweede lid draagt aan de Koning op dit bij wege van verordeningen te bewerkstelligen. Het derde lid herhaalt nagenoeg letterlijk de bewoordingen van het ontwerp, onder toevoeging echter :

a) dat het geen toepassing vindt op rijwielen met hulpmotor die mochten toebehoren aan de Staat of aan instellingen die van de verzekeringsverplichting zijn vrijgesteld;

b) dat het alleen toepasselijk is op rijwielen met hulpmotor die niet aan inschrijving onderworpen zijn; het is immers mogelijk dat op een gegeven ogenblik de inschrijving voor bepaalde categorieën van rijwielen met hulpmotor wordt opgelegd; alsdan zal het eerste lid daarop automatisch toepasselijk zijn.

In de eerste volzin van § 2 werden de woorden « of op een terrein dat voor het publiek toegankelijk is » weggelaten. De voertuigen die op zodanige terreinen in het verkeer zijn, vallen om praktische opportuniteitsredenen onder de verplichting tot verzekering maar niet onder die van de inschrijving.

Het 1° van § 2 werd vereenvoudigd. Zonder verzekering of, voor de voertuigen bedoeld in artikel 9, zonder gelijkaardige dekking, mag het inschrijvingsbewijs niet worden afgegeven of mag de plaat niet worden afgegeven of behouden. In het inschrijvingsbewijs komen dus de vermeldingen voor die de vlugge identificatie van de verzekeraar of de vrijgestelde instelling moeten mogelijk maken, en het wordt overbodig voor die identificatie nog een verzekeringsbewijs of een ander document voor te schrijven. Aldus kan worden ingegaan tegen de reeds vaak aangeklaagde vermenigvuldiging van de documenten die de automobilist bij zich moet hebben.

Het 2° wordt gewijzigd om dezelfde reden als het derde lid van de eerste paragraaf.

Het 3° bepaalt dat verordnungsmaatregelen moeten worden genomen om aan de Belgische autoriteiten de mogelijkheid te geven na te gaan of de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe tijdelijk tot het verkeer in België toegelaten motorrijtuigen uit het buitenland aanleiding kunnen geven, werkelijk is gedekt overeenkomstig de Belgische wet.

De derde paragraaf heeft aldus geen reden van bestaan meer en kan best vervallen.

Art. 14.

Op de 1ste regel van dit artikel de woorden :

« Onverminderd het bepaalde in artikel 16. »,

vervangen door wat volgt :

« Onverminderd het bepaalde in afdeling 2 van dit hoofdstuk, »

VERANTWOORDING.

Het eerste lid van artikel 14 stelt dat, onverminderd het bepaalde in artikel 16, geen uit de wet of het verzekeringscontract voortvloeiende nietigheid, exceptie of verval door een verzekeraar tegen een benadeelde kan worden ingeroepen.

Artikel 16, waarnaar wordt verwezen, behoort in feite tot een geheel van bepalingen die de tegenwerping aan benadeelden betreffen van gebeurtenissen of bedingen die een verzekeringscontract beëindigen,

suspendant celui-ci ou la garantie qui en fait l'objet. Le renvoi au seul article 16 risque dès lors d'engendrer la confusion et il importe que la référence porte sur l'ensemble des dispositions de la section 2 du chapitre, à savoir les articles 15 à 18.

Art. 19.

Au § 2, 1re ligne, après les mots :

« Les assureurs sont »,

insérer ce qui suit :

« , à l'exclusion du bureau prévu à l'article 2, § 2, de la présente loi, »

JUSTIFICATION.

Le § 2 de l'article 19 prévoit que les assureurs sont solidairement tenus d'effectuer au Fonds commun de garantie les versements nécessaires pour l'accomplissement de sa mission et pour assurer ses frais de fonctionnement. Or, par assureur, la définition de l'article 1er entend non seulement l'entreprise d'assurance agréée mais également le bureau chargé du règlement des dommages causés en Belgique par des véhicules ayant leur stationnement habituel à l'étranger. Il importe en conséquence d'exclure expressément le bureau belge de ces versements solidaires.

Art. 20.

1) Remplacer la première phrase du § 1er par ce qui suit :

« § 1er. — La personne lésée peut obtenir du Fonds commun de garantie la réparation des dommages résultant de lésions corporelles causées par un véhicule automoteur. »

JUSTIFICATION.

Le § 1er de l'article 20 mentionne dans son 1er alinéa la personne lésée à laquelle un dommage corporel a été causé par un véhicule automoteur, ce qui lui permet d'obtenir du Fonds commun de garantie la réparation de son dommage dans certains cas énumérés par le projet.

Cette rédaction est susceptible de semer un doute quant à la possibilité pour une personne lésée victime d'un dommage indirect (exemple la veuve) de réclamer également réparation de son préjudice. Aussi, la rédaction nouvelle, conforme à celle de l'article 1 de l'arrêté royal du 5 janvier 1957 déterminant les conditions d'octroi et l'étendue des droits des personnes lésées à l'égard du Fonds commun de garantie prévu par la loi du 1er juillet 1956, est-elle suggérée pour éviter cette possibilité d'équivoque.

2) Au dernier alinéa du § 1er, 1re ligne, insérer après les mots « au 2° » le chiffre « 3° ».

JUSTIFICATION.

On ne voit pas quelle différence fondamentale existerait entre le cas prévu au 2° (non assurance) et le cas prévu au 3° (vol et violence). On peut donc prévoir que l'extension des obligations du Fonds commun de garantie à l'indemnisation des dégâts matériels, si elle est décidée par le Roi, s'applique dans certaines limites aux cas prévus tant au 2° qu'au 3°.

3) Compléter le § 2 par ce qui suit :

« Toutefois, dans le cas prévu au § 1er, 4°, le recours du Fonds commun de garantie ne peut être exercé contre la personne responsable que si sont remplies les conditions dans lesquelles un tel recours est permis par la loi ou le contrat à l'assureur lui-même. »

ou dit contract, dan wel de waarborg waarover het loopt, opschorten. De aanhaling van artikel 16 alleen kan tot verwarring leiden en het is dus beter de verwijzing te doen slaan op de gezamenlijke bepalingen van afdeling 2 van het hoofdstuk, te weten de artikelen 15 tot 18.

Art. 19.

In § 2, op de 1ste regel, na het woord :

« verzekeraars »

invoeging van de woorden :

« met uitzondering van het bureau bedoeld in artikel 2, § 2, van deze wet. »

VERANTWOORDING.

De tweede paragraaf van artikel 19 bepaalt dat de verzekeraars er hoofdelijk toe gehouden zijn aan het gemeenschappelijk waarborgfonds de stortingen te doen die voor het vervullen van zijn opdracht en voor zijn werkingskosten nodig zijn. Volgens artikel 1 wordt echter onder verzekeraar verstaan niet alleen de verzekeringsonderneming die door de Koning is toegelaten, maar ook het bureau belast met de afwikkeling van de schaden welke in België zijn veroorzaakt door motorrijtuigen die gewoonlijk in het buitenland zijn gestald. Het ligt voor de hand dat het Belgisch bureau uitdrukkelijk van die hoofdelijke stortingen moet worden ontheven.

Art. 20.

1) De eerste volzin van § 1 vervangen door wat volgt :

« § 1. — De benadeelde kan van het gemeenschappelijk waarborgfonds de vergoeding bekomen van de schade voortvloeiende uit lichamelijke letsels die door een motorrijtuig worden veroorzaakt. »

VERANTWOORDING.

De eerste paragraaf van artikel 20 vermeldt ook in zijn eerste lid de benadeelde aan wie door een motorrijtuig lichamelijke schade is veroorzaakt. Deze heeft dus in bepaalde gevallen, die in het ontwerp worden genoemd, recht op vergoeding van zijn schade door het gemeenschappelijk waarborgfonds.

De wijze waarop de tekst is gesteld kan echter twijfel laten omtrent de aanspraak op schadeloosstelling van een benadeelde die slachtoffer is van onrechtstreekse schade (bij voorbeeld de weduwe). Er wordt dan ook ter vermijding van dubbelzinnigheid een nieuwe lezing voorgesteld, die aansluit bij die van artikel 1 van het koninklijk besluit van 5 januari 1957, tot bepaling van de toekenningsvoorwaarden en van de omvang der rechten van de benadeelden tegenover het gemeenschappelijk waarborgfonds, bedoeld bij de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

2) In het laatste lid van § 1, 1ste regel, na de woorden « onder 2° », het cijfer « 3° » invoegen.

VERANTWOORDING.

Men ziet niet in welk fundamenteel verschil er bestaat tussen het geval onder 2° (niet-verzekering) en het geval onder 3° (diefstal en geweldpleging). De regel mag dus worden gesteld dat uitbreiding van de verplichtingen van het gemeenschappelijk waarborgfonds, waartoe de Koning eventueel beslist, binnen zekere grenzen zowel op de gevallen onder 2° als onder 3° toepasselijk zal zijn.

3) § 2 aanvullen met een nieuw lid, dat luidt als volgt :

« In het geval onder § 1, 4°, mag echter het verhaal van het gemeenschappelijk waarborgfonds slechts tegen de aansprakelijke persoon worden uitgeoefend, indien de voorwaarden zijn vervuld waaronder een zodanig verhaal door de wet of het contract aan de verzekeraar zelf is toegelaten. »

JUSTIFICATION.

Ce texte ainsi amendé limite le droit de recours du Fonds commun de garantie lorsque celui-ci a indemnisé les victimes en lieu et place de l'assureur défaillant. Puisque le Fonds se substitue à l'assureur, débiteur des indemnités, il est normal et équitable qu'il ne puisse avoir de recours contre l'assuré responsable que dans les mêmes conditions que celles qui sont fixées par la loi ou le contrat au bénéfice de l'assureur qui aurait réparé intégralement les dommages des personnes lésées.

Art. 21.

Au § 1er, supprimer le dernier alinéa.

JUSTIFICATION.

En effet, ce texte permettrait aux victimes d'intenter leur action, non seulement contre le bureau, mais aussi contre l'une ou l'autre caution solidaire, ce qui ne correspond pas au but poursuivi par la disposition.

De toute façon, des mesures qui garantissent la participation de tous les assureurs aux obligations du bureau peuvent être prises dans le cadre de la réglementation sur le contrôle des entreprises d'assurance.

Art. 23.

Supprimer cet article.

Art. 24.

Supprimer cet article.

Art. 25.

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION.

Un autre fait nouveau est intervenu depuis le dépôt du projet de loi n° 851/1 :

la préparation de directives de la C.E.E. relatives aux conditions d'accès et d'exercice de l'activité d'assurance directe, par application des articles 54 et 57.2, du Traité de Rome qui ont trait à la liberté d'établissement des personnes non salariées. Les travaux d'élaboration de cette directive, auxquels sont associés les représentants des États membres sont très avancés et laissent entrevoir que les dispositions relatives au contrôle prévues dans les articles du projet précité ne sont pas conformes aux mesures projetées sur le plan européen. Il semble peu opportun de proposer au Parlement de prendre des dispositions nouvelles susceptibles d'être abrogées très rapidement.

Aussi, le gouvernement estime plus sage de maintenir provisoirement le texte de l'article 15 de la loi du 1er juillet 1956, jusqu'au moment où les mesures légales organisant le contrôle général des compagnies d'assurance en fonction de la directive, permettront son abrogation.

Toutefois, afin d'exécuter les engagements pris dans le cadre de la Convention Benelux, qui nécessite entre autres l'agrégation des compagnies pratiquant l'assurance-auto, et, d'autre part, afin de répondre aux vœux maintes fois exprimés par les assureurs, des mesures d'exécution de l'article 15 précité sont préparées par le gouvernement.

Art. 26.

1) Après le 1er alinéa, insérer ce qui suit :

« Il peut notamment imposer aux personnes physiques ou morales exerçant le courtage d'assurance et par l'intermédiaire desquels ont été souscrits auprès d'un assureur visé au premier alinéa du présent article des contrats qui comportent la garantie des dommages visés à l'article 2, § 1er

VERANTWOORDING.

De aldus geamendeerde tekst beperkt het verhaalsrecht van het gemeenschappelijk waarborgfonds in het geval waarin het de slachtoffers in de plaats van de in gebreke blijvende verzekeraar heeft schade-loosgesteld. Aangezien het waarborgfonds in de plaats treedt van de verzekeraar die de schadeloosstelling is verschuldigd, is het normaal en billijk dat dit fonds verhaal heeft op de aansprakelijke verzekerde, onder dezelfde voorwaarden als die welke bij de wet of in het contract werden bepaald ten voordele van de verzekeraar die de schade aan de benadeelden volledig heeft vergoed.

Art. 21.

In § 1, het laatste lid weglaten.

VERANTWOORDING.

Volgens de eerste lezing hadden de slachtoffers immers een vordering, niet alleen tegen het bureau, maar ook tegen enige hoofdelijke borg, wat niet beantwoordt aan de opzet van die bepaling.

Er kunnen alleszins maatregelen voor de medewerking van alle verzekeraars aan de verplichtingen van het Bureau worden getroffen, in het raam van de reglementering op de controle van de verzekeringsmaatschappijen.

Art. 23.

Dit artikel weglaten.

Art. 24.

Dit artikel weglaten.

Art. 25.

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Sedert de indiening van het wetsontwerp n° 851/1 heeft zich nog een ander nieuw feit voorgedaan :

de voorbereiding van de richtlijnen van de E.E.G. betreffende de voorwaarden van toegang tot en de uitoefening van de activiteit van de rechtstreekse verzekering, bij toepassing van de artikelen 54 en 57.2, van het Verdrag van Rome, die betrekking hebben op de vrije vestiging van personen anders dan in loondienst. De samenstelling van die richtlijn, waarin de vertegenwoordigers van de lid-staten deel hebben, is reeds ver gevorderd, en het blijkt nu reeds dat de voorzieningen betreffende het toezicht uit het ontwerp niet in overeenstemming zijn met de maatregelen die op Europees vlak worden ontworpen. Het blijkt niet geraden aan het Parlement nieuwe bepalingen voor te stellen die wellicht zeer spoedig zullen moeten worden opgeheven.

Naar het oordeel van de regering is het verstandiger de tekst van artikel 15 van de wet van 1 juli 1956 te handhaven tot op het ogenblik dat de wettelijke maatregelen welke de algemene controle op de verzekeringsmaatschappijen, op grond van de richtlijn, vastleggen, de opheffing ervan zullen toelaten.

Voor de nakoming van de verbintenissen aangegaan in verband met de Benelux-overeenkomst — die de toelating vereist van de maatschappijen die de autoverzekering beoefenen — en om tegemoet te komen aan reeds herhaaldelijk te kennen gegeven wensen van de verzekeraars zelf, heeft de regering bepaalde uitvoeringsmaatregelen van voornoemd artikel 15 voorbereid.

Art. 26.

1) Na het eerste lid, invoegen wat volgt :

« Hij kan met name aan de natuurlijke of rechtspersonen die de verzekeringsmakelarij uitoefenen en door wier tussenkomst, bij een in het eerste lid van dit artikel bedoelde verzekeraar, contracten werden aangegaan die een verzekering tegen de in artikel 2, § 1, van de wet genoemde

de la loi et qui ont été en vigueur à un moment quelconque au cours des douze mois précédant la date de la mise en liquidation des opérations de l'assureur, de verser au Fonds de garantie ou à toute autre personne désignée par le Roi le quart du montant des commissions encaissées à quelque titre que ce soit, à l'occasion de ces contrats, au cours des douze mois précités. La même disposition s'applique à toute personne qui sans être liée à l'assureur par un contrat d'emploi, a perçu des commissions dans les mêmes conditions. Le produit de ces versements est intégralement affecté à l'indemnisation des personnes lésées.

Dans la mesure où ces versements sont insuffisants pour indemniser ces personnes, le Roi peut en outre imposer aux souscripteurs des contrats visés au deuxième alinéa du présent article une contribution exceptionnelle. Cette contribution peut être fixée à des taux différents suivant l'ancienneté des contrats, sans pouvoir excéder le montant annuel de la dernière prime ou cotisation échue correspondant à la garantie des dommages visés à l'article 2, § 1er, de la loi.

Cette contribution exceptionnelle est perçue et recouvrée directement par le Fonds commun de garantie ou par toute autre personne désignée par le Roi, comme une prime d'assurance ou cotisation sans intervention d'agent ou courtier. Cette contribution est exclusive de toute commission. Toutefois, les frais d'administration pour le recouvrement de la contribution, peuvent être imputés sur celle-ci.

L'affectation du solde éventuel de la contribution est déterminée par le Roi. »

JUSTIFICATION.

Parmi les cas dans lesquels la personne lésée peut obtenir du Fonds commun de garantie la réparation de son dommage, figure au § 1er de l'article 20 une disposition nouvelle introduite par le projet, visant en fait surtout le cas de faillite d'un assureur :

« 4°) celui où l'assureur agréé, débiteur des indemnités, ayant renoncé à l'agrément ou ayant fait l'objet de la mesure de retrait d'agrément prévue à l'article 23, § 1, est en défaut d'exécuter ses obligations. »

La charge qu'entraîne cette nouvelle disposition repose sur l'ensemble des assureurs agréés. Or, ceux-ci ne disposent ni de moyens de contrôle, ni de moyens d'action pour prévenir la défaillance de l'un d'entre eux.

Très souvent, ils auront été victimes des pratiques de concurrence qui seront à l'origine de cette défaillance.

Le système proposé par l'insertion de ce nouvel alinéa a le mérite :

1°) de tempérer l'intervention du Fonds de garantie et, par voie de conséquence, celle de la masse des automobilistes assurés.

2°) de sanctionner modérément les producteurs d'assurance dont la responsabilité professionnelle est généralement engagée par les conseils donnés à leur client pour le choix d'une compagnie.

3°) d'appliquer à la solution du problème considéré le principe essentiel de l'assurance, c'est-à-dire la répartition des risques entre une collectivité d'assurés groupés au sein d'une même entreprise d'assurance.

4°) de faire supporter à cette collectivité, que l'on peut présumer avoir, jusqu'au moment de la faillite, profité de la tarification insuffisante qui a contribué à la provoquer, une charge modérée et dont le maximum est fixé dans la loi.

5°) de rétablir entre les divers assurés de l'entreprise défaillante la justice distributive compromise par l'effet de la répartition des échéances, plus ou moins rapprochées du moment de la faillite.

Comme il suffit généralement à l'assureur de disposer de réserves atteignant 125 % de l'encaissement annuel pour faire face à ses engagements différés, il est peu probable que dans un régime d'assurance contrôlée, le découvert puisse dépasser le montant d'un encaissement annuel.

schade omvatten en die op enig ogenblik binnen twaalf maanden vóór de dagtekening van de vereffening van de bewerkingen van de verzekeraar lopende zijn geweest, opleggen bij het Waarborgfonds of aan ieder door de Koning aangewezen persoon één vierde te storten van het bedrag van de commissielonen die, op welke grond ook, naar aanleiding van deze contracten binnen de twaalf voornoemde maanden werden ontvangen. Dezelfde bepaling is toepasselijk op ieder persoon die, zonder aan de verzekeraar door een arbeidscontract te zijn gebonden, in gelijkaardige omstandigheden commissieloon heeft ontvangen. De volledige opbrengst van deze stortingen wordt voor de schadeloosstelling van de benadeelde personen gebruikt.

In de mate waarin de stortingen voor de schadeloosstelling van de genoemde personen niet volstaan, kan de Koning bovendien aan de ondertekenaars van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde contracten een uitzonderlijke bijdrage opleggen. Deze bijdrage mag verschillen naarmate de contracten oud zijn, zonder echter het jaarlijks bedrag van de laatste premie of vervallen bijdrage voor de verzekering van de schade bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet te mogen te boven gaan.

Deze uitzonderlijke bijdrage wordt rechtstreeks door het gemeenschappelijk waarborgfonds of enig ander door de Koning aangewezen persoon als verzekeringspremie of bijdrage zonder de tussenkomst van een agent of makelaar geïnd en ingevorderd. Die bijdrage geeft geen aanleiding tot enig commissieloon. Nochtans mogen voor de invoering administratiekosten worden aangerekend.

De Koning bepaalt hoe het eventueel saldo van de bijdrage wordt aangewend. »

VERANTWOORDING.

Onder de gevallen waarin een benadeelde van het gemeenschappelijk Waarborgfonds de vergoeding van zijn schade kan bekomen, komt onder § 1 van artikel 20 een nieuwe voorziening voor, die vooral bedoeld is voor het geval van faillissement van een verzekeraar :

« 4°) wanneer de toegelaten verzekeraar, die de schadeloosstelling verschuldigd is, zijn verplichtingen niet nakomt, terwijl hij van de toelating heeft afgezien of terwijl op hem de in artikel 23, § 1, bedoelde maatregel van intrekking is toegepast. »

De last die uit deze nieuwe voorziening voortvloeit, rust op de gezamenlijke toegelaten verzekeraars. Deze beschikken evenwel niet over de controle- of actiemiddelen om te voorkomen dat een van hen in gebreke blijft.

Vaak zullen zij dan het slachtoffer zijn van mededingingspraktijken, die precies tot deze toestand hebben geleid.

Het stelsel dat door de invoering van dit nieuwe lid wordt voorgesteld heeft de verdienste :

1°) de bijdrage van het gemeenschappelijk Waarborgfonds te matigen en bijgevolg deze van de gezamenlijke verzekerde automobilisten;

2°) de verzekeringsbemiddelaars in eerder geringe mate te belasten die, uit kracht van hun beroep, over het algemeen aansprakelijk zijn voor de raad die zij hun cliënt bij de keuze van een maatschappij verstrekken;

3°) het beschouwde vraagstuk op te lossen op grond van het wezenlijke beginsel van de verzekering, te weten de verdeling van het risico onder een gemeenschap van verzekerden, verenigd in eenzelfde verzekeringsonderneming;

4°) aan deze gemeenschap van verzekerden, waarvan kan worden gezegd dat zij tot aan het faillissement bevoordeeld werd door een te laag tarief waaruit mede die toestand is ontstaan, een gematigde last op te leggen, waarvan het maximum bij de wet zal worden bepaald;

5°) onder de verschillende verzekerden van de in gebreke zijnde verzekering de verdelende rechtvaardigheid te herstellen die in het gedrang was gebracht door de spreiding van de vervaldagen, naargelang die ver van of dicht bij het faillissement lagen.

Daar het gewoonlijk voor de verzekeraar voldoende is dat hij beschikt over reserves gelijk aan 125 % van de jaarlijkse geïnde bedragen opdat hij zijn uitgestelde verplichtingen kan nakomen, is het in een stelsel van gecontroleerde verzekering weinig waarschijnlijk dat het tekort groter zal zijn dan het bedrag van de jaarlijkse incassering.

2) Supprimer le 2e alinéa.

JUSTIFICATION.

Cet amendement résulte de la suppression de l'article 23.

Art. 27.

Supprimer cet article.

Art. 28.

Supprimer cet article.

Art. 29.

Supprimer cet article.

Art. 30.

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION.

Voir la justification de la suppression des articles 23, 24 et 25.

Art. 33.

Au § 1er, avant-dernière et dernière lignes, supprimer les mots « ou sur un terrain ouvert au public ».

JUSTIFICATION.

Ces mots ont été supprimés à l'article 6, § 2.

Art. 37.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Sont punies d'un emprisonnement d'un mois à 5 ans et d'une amende de mille francs à dix mille francs ou d'une de ces peines seulement :

1° toute infraction à l'article 22;

2° toute infraction aux obligations imposées au Fonds commun de garantie ou au Bureau en vertu des articles 19 et 21. »

JUSTIFICATION.

Cet amendement résulte de la suppression des articles 23, 24 et 25.

Art. 51.

Compléter comme suit le § 1er :

« à l'exception de l'article 15 ».

JUSTIFICATION.

Voir la justification de la suppression des articles 23, 24, 25, 27, 28, 29 et 30.

Le Ministre de la Justice,

2) Het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING.

Dit amendement vloeit voort uit de weglating van artikel 23.

Art. 27.

Dit artikel weglaten.

Art. 28.

Dit artikel weglaten.

Art. 29.

Dit artikel weglaten.

Art. 30.

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Zie verantwoording van de weglating van de artikelen 23, 24 en 25.

Art. 33.

In § 1, voorlaatste en laatste regels, de woorden « of op een voor het publiek toegankelijk terrein » weglaten.

VERANTWOORDING.

Die woorden werden geschrapt in artikel 6, § 2.

Art. 37.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van duizend frank tot tienduizend frank, of met een van die straffen alleen, worden gestraft :

1° iedere overtreding van artikel 22;

2° iedere overtreding van de verplichtingen die aan het gemeenschappelijk Waarborgfonds of aan het Bureau op grond van de artikelen 19 en 21 zijn opgelegd. »

VERANTWOORDING.

Dit amendement vloeit voort uit de weglating van de artikelen 23, 24 en 25.

Art. 51.

§ 1 aanvullen met wat volgt :

« met uitzondering van artikel 15 ».

VERANTWOORDING.

Zie de verantwoording van de weglating van de artikelen 23, 24, 25, 27, 28, 29 en 30.

De Minister van Justitie,

P. WIGNY.